

Nașterea lui Hristos – începutul vieții celei noi

Scrisoare pastorală la sărbătoarea Nașterii Domnului Iași, 2025

† TEOFAN,
PRIN HARUL LUI DUMNEZEU,
ARHIEPISCOP AL IAȘILOR ȘI MITROPOLIT AL MOLDOVEI ȘI BUCOVINEI

Iubiților preoți din parohii,
cuvioșilor viețuitori
ai sfintelor mănăstiri și
drept-credinciosului popor
al lui Dumnezeu
din Arhiepiscopia Iașilor:
har, bucurie, iertare și ajutor
de la Dumnezeu cel în Treime
preaslăvit –
Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt

„Cel ce are pe Fiul are viața;
cel ce nu are pe Fiul
lui Dumnezeu nu are viață”.
(I In 5, 12)

Iubiți frați preoți,
Cinstiți viețuitori
ai sfintelor mănăstiri,
Drept-slăvitori creștini,

Am ajuns, prin mila Domnului, la slăvitul praznic al Nașterii Mântuitorului Hristos. Suntem din nou chemați să ne adâncim, cu mintea și cu sufletul, în taina cea de negrăit a coborârii Fiului și Cuvântului lui Dumnezeu printre oameni. „Taină străină văd și preaslăvită”¹, rostește în aceste zile frumoasa cântare liturgică. Taină străină, întrucât mintea obișnuită, firească, nu o poate înțelege, nu o poate cuprinde în adevărata ei profunzime. În legătură cu această Taină, ne întrebăm: de ce a dorit

NAȘTEREA LUI HRISTOS –
ÎNCEPUTUL VIEȚII CELEI NOI

Scrisoare pastorală la Nașterea Domnului
† TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei
Iași, anul mântuirii 2025

ceput să afle oamenii care este adevăratul raport între Dumnezeu și lume, au început să vadă că Dumnezeu le este Tată, adică tot ce le poate fi mai apropiat și iubitor”².

Prin Nașterea Fiului lui Dumnezeu ca om, prin venirea și sălășluirea Lui în lume, ni Se descoperă Dumnezeu Însuși, așa cum este El, adică mult-milostiv și iubitor de oameni. Un Dumnezeu Care face totul pentru a-l ridica pe om din stricăciune și din moarte, un Dumnezeu Care dorește a ne face pe toți fiii și ficele Sale.

Iubiți credincioși,

Sărbătorind Nașterea lui Hristos, noi nu celebrăm doar un eveniment istoric, de care ne bucurăm, pe care îl cinstim, dar care ne rămâne exterior, adică, după zilele de prăznuire, ne continuăm viața obișnuită ca și mai înainte. Desigur, coborârea lui Dumnezeu printre oameni este un fapt care s-a petrecut într-un timp anume, într-un loc concret, însă Nașterea lui Hristos ne privește în mod direct pe fiecare dintre noi.

Fiul lui Dumnezeu Se face om „pentru noi și pentru a noastră mântuire”, după cum mărturisim în Crez, pentru a ne deschide o perspectivă existențială, pentru a ne dăruia o viață nouă, care este, de fapt, viața lui Dumnezeu Însuși. O

cântare de la praznicul Întrupării lui Hristos spune: „Taina cea din veac se descoperă astăzi și Fiul lui Dumnezeu, Fiu al omului se face, ca părtăș fiind la ceea ce este mai rău, să mă împărtășească pe mine din ceea ce este mai bun. Amăgit a fost odinioară Adam și dorind să fie dumnezeu, nu a fost. Iar Dumnezeu se face om, ca pe Adam să-l facă dumnezeu”³.

Sfântul Maxim Mărturisitorul subliniază, la rândul său: „Cuvântul lui Dumnezeu și Dumnezeu vrea să se lucreze pururea și în toți taina întrupării Sale”⁴. Prin Întrupare, Hristos Domnul unește în Sine, într-un mod tainic, dumnezeirea și umanitatea, fiind deopotrivă Dumnezeu adevărat și Om adevărat. El se face astfel punte între noi, oameni, și Dumnezeu-Tatăl, este „piatra cea din capul unghiului”⁵, unind umanitatea cu dumnezeirea. În același timp, El ne descoperă în Sine adevăratul chip al Omului,

așa cum l-a gândit și l-a dorit Ziditorul prin actul creației.

Cum se realizează în noi taina Întrupării lui Hristos?

Începutul îl punem la Botez, prin nașterea cea nouă din apă și din Duh, când ne altoim pe Hristos, devenind astfel parte a Trupului Său, care este Biserica. Cel botezat, primește chipul lui Hristos⁶, „se unește și-și face ale sale simțirile și funcțiile trupului lui Hristos”⁷. De acum înainte, ni se comunică și nouă viața cea dumnezeiască, iar această viață, curgând în noi, ne schimbă, ne înnoiește existențial: „Eu sunt viață”, zice Mântuitorul, „voi sunteți mlădițele. Cel ce rămâne întru Mine și Eu în el, acela aduce roadă multă, căci fără Mine nu puteți face nimic”⁸. Înțelegem, astfel, că viețuirea deplină, autentică, a omului nu este cea autonomă, centrată pe sine, limitată la puterile proprii, ci viețuirea omenesc-dumnezeiască, după chipul lui Hristos,

Care este Dumnezeu și Om. Pe temelia așezată la Botez, creștinul este chemat ca de-a lungul întregii sale vieți, printr-o continuă strădanie, să tindă spre o tot mai mare asemănare cu Domnul Hristos. Această strădanie nu are în vedere doar atingerea unui profil moral cât mai bun, ci dobândirea unui mod de existență mult mai înalt, o viață de sfințenie: „fiți sfinți, că Eu, Domnul Dumnezeuul vostru, sunt sfânt”⁹.

Sfințenia este urmarea împreună-lucrării omului cu Dumnezeu. De aceea, rugăciunea, postul, milosteniile și toate faptele bune sunt săvârșite într-o împletire strânsă cu voia lui Dumnezeu, într-un dialog viu și personal cu Acesta: „Precum din înălțime Te-ai plecat pentru noi”, rostim într-una din rugăciunile dinainte de primirea Sfintelor Taine, „pleacă-Te și acum spre smerenia mea. Și, precum ai binevoit a Te culca în peșteră și în ieslea necuvântătoarelor, așa binevoiește

► a intra și în ieslea necuvântătorului meu suflet și în întinatul meu trup”¹⁰.

Viața cea nouă pe care o primește omul prin Sfintele Taine, îl preschimbă pe acesta, astfel încât el însuși devine semn al prezenței lui Dumnezeu pentru semenii săi, ajutându-i și pe aceștia să-L afle pe Dumnezeu. După cuvântul Părintelui Zaharia Zaharou, „atunci când Hristos Se sălășluiește în inimă, devine cel mai de preț dar pe care omul îl poate oferi aproapelui său. Slujitorul lui Dumnezeu, ca o «bună mireasmă a lui Hristos», le împărtășește celor din jur mireasma smereniei și a iubirii dumnezeiești. Devine pentru aceștia o Evanghelie fără

cuvinte. Fie că vorbește, fie că tace, le dăruiește conținutul inimii sale: pe Iisus Hristos, izvorul vieții celei nepieritoare”¹¹.

Iubit popor al lui Dumnezeu,

Telul viețuirii creștine este unul foarte înalt, acela de a deveni, prin har, fii ai lui Dumnezeu-Tatăl, de a cuprinde în noi și a trăi viața dumnezeiască, altfel spus, de a ajunge toți „la măsura vârstei deplinătății lui Hristos”¹². Este un țel înalt și mai presus de puterile noastre, la care ajungem

însă începând de la cele mai mărunte și neînsemnate aspecte ale vieții noastre de zi cu zi.

Grija pe care se cade a o avea permanent este aceea de a petrece ziua fără de păcat. Așa cum ne învață Cuviosul Sofronie Saharov, „dacă vom năzui în viața noastră să urmăm în fiecare clipă paza poruncilor lui Dumnezeu, iar în rugăciunile noastre să spunem: «Învrednițe-ne, Doamne, în ziua aceasta, în seara aceasta, în noaptea aceasta, fără de păcat a ne păzi noi», atunci acest «fără de păcat» va da puțința Duhului Sfânt să vină în noi și să ne descopere toată cunoașterea lui Dumnezeu precum este”¹³.

► Să stăruim în rugăciune. Aceasta ne așază în legătură personală și vie cu Dumnezeu, Care coboară în sufletul nostru și ne prefăce în „templu al Duhului Sfânt”¹⁴. Trăim într-o lume care nu mai găsește timp sau nu mai vrea să se roage. Tocmai de aceea, creștinii au această răspundere ca, rugându-se, să-și lărgească inima pentru a cuprinde pe cât mai mulți dintre semenii lor, dacă se poate, întreaga lume, cerând ca peste toți să se reverse milostivirea lui Dumnezeu. Să ne străduim a păstra și a zidi unitatea cu cei din jurul nostru: în familie, în obștile monahale, la locul de muncă, în societate, în general. Cum vom reuși aceasta? Răbdând „micile frecături în viața de toate zilele”¹⁵, trecând cu vederea greșelile semenilor noștri, conștiința fiind că și noi, la rândul nostru, greșim. Aceasta deoarece, precum spune Părintele Proclu, „nimic nu face pe Duhul Sfânt a Se sălășlui în inima cuiva, decât a trece cu vederea neajunsurile altora”¹⁶.

Toate acestea se împlinesc în mod real prin participarea la viața liturgică a Trupului lui Hristos, care este Biserica. Aici, prin împărtășirea cu Preacuratele Taine, viața lui Hristos devine viața noastră, preschimbându-ne, puțin câte puțin, întreaga ființă spre a fi tot mai asemănători Lui. Aceasta o subliniază Sfântul Nicolae Cabasila când spune:

„Cugetul lui Hristos se face una cu cugetul nostru, voia Lui, una cu voia noastră, Trupul și Sângele Lui una cu trupul și sângele nostru! Și atunci, cât de puternic trebuie să fie cugetul nostru când e stăpânit de cugetul lui Dumnezeu, cât de dărză voința noastră, dacă Însuși Domnul o mână, și cât de înflăcărat curajul nostru, când focul însuși se revărsă peste el!”¹⁷.

Drept-slăvitori creștini,

Mulțumind lui Dumnezeu pentru toate binefacerile pe care le-a revărsat peste noi în anul care se încheie, vă doresc tuturor ca bucuria adusă de sărbătoarea Nașterii lui Hristos să vă umple sufletele, casele sau vetrele monahale! Cel născut în ieslea Betleemului „să Se nască și să crească” și în inimile noastre! Să avem totdeauna privirea îndreptată către Hristos Domnul. El să fie „scăparea și puterea

noastră, ajutor întru necazurile ce ne împresoară”¹⁸.

Vă îmbrățișez cu dragostea lui Dumnezeu pe fiecare în parte și pe toți împreună, rostindu-vă din suflet: Nașterea Domnului cu bucurie!

An Nou binecuvântat!

Al vostru părinte și frate întru Hristos,

**Mitropolitul Moldovei
și Bucovinei**

Note bibliografice

¹ *Irmosul cântării a 9-a, Utrenia zilei de 25 decembrie, Mineiul pe decembrie*, EIBMBOR, București, 2005, p. 445.

² Dumitru Stăniloae, „Chipul Fiului”, în *Cultură și duhovnicie. Articole publicate în Telegraful Român (1942-1993)*, vol. 3, Ed. Basilica, București, 2013, p. 503.

³ *Slava la Laude, Mineiul pe martie*, pp. 201-202.

⁴ Sfântul Maxim Mărturisitorul, „Scrieri. Partea I, Ambigua”, în *Părinți și Scriitori Bisericești*, vol. 80, traducere din grecește, introducere și note de Dumitru Stăniloae, EIBMBOR, București, 1983, p. 87.

⁵ Ef. 2, 20.

⁶ Cf. *Molitfelnic*, EIBMBOR, București, 1998, p. 28. Gal. 4, 19.

⁷ Panayotis Nellas, *Omul, animal îndumnezeit. Perspective pentru o antropologie ortodoxă*, studiu introductiv și traducere de Diac. Ioan I. Ică jr, Ed. Deisis, Sibiu, 2002, p. 148.

⁸ In 15, 5.

⁹ Lev. 19, 2.

¹⁰ Rugăciunea a doua, a Sfântului Ioan Gură de Aur.

¹¹ Arhim. Zaharia Zaharou, *Ecourile Duhului*, traducere de monahiile Tecla și Porfirie, Mănăstirea Stavropighie Sfântul Ioan Botezătorul, Essex, Anglia, 2025, p. 72.

¹² Ef. 4, 13.

¹³ Cuviosul Sofronie Athonitul, *Cuvântări duhovnicești*, vol. 1, traducere din limba rusă de Ierom. Rafail (Noica), ediția a III-a revăzută, Mănăstirea Stavropighie Sfântul Ioan Botezătorul, Essex, Anglia, 2024, p. 112.

¹⁴ I Cor. 6, 19.

¹⁵ Cuviosul Sofronie Athonitul, *Cuvântări duhovnicești*, vol. 1, p. 261.

¹⁶ Părintele Proclu Nicău, *Lupta pentru smerenie și pocăință*, Ed. Agaton, Făgăraș, 2010, p. 25.

¹⁷ Nicolae Cabasila, *Despre viața în Hristos*, studiu introductiv și traducere de Pr. prof. dr. Dumitru Bodogae, Ed. Arhiepiscopiei Bucureștilor, București, 1989, p. 195.

¹⁸ Ps. 45, 1.

Slujiri arhieresti în Arhiepiscopia Iașilor

In perioada 1 noiembrie – 31 decembrie 2025 a fost săvârșită Sfânta Liturghie la următoarele unități de cult de pe cuprinsul Arhiepiscopiei Iașilor:

♦ Sâmbătă, 1 noiembrie 2025, Preasfințitul Părinte Nichifor Botoșăneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, a săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrala Mitropolitană din Iași.

♦ Sâmbătă, 8 noiembrie 2025, de sărbătoarea Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, a săvârșit Sfânta Liturghie la Mănăstirea Frumoasa din Iași.

♦ Sâmbătă, 15 noiembrie 2025, cu ocazia pomenirii Sfântului Cuvios Paisie de la Neamț, PS Părinte Nichifor Botoșăneanul a săvârșit Sfânta Liturghie la Mănăstirea Neamț.

♦ În Duminica a XXV-a după Rusalii, 16 noiembrie 2025, PS Părinte Nichifor Botoșăneanul a

săvârșit Sfânta Liturghie la Mănăstirea Almaș.

♦ Vineri, 21 noiembrie 2025, de sărbătoarea Intrării în biserică a Maicii Domnului, IPS Părinte Teofan a săvârșit Sfânta Liturghie la Schitul Vovidenia.

♦ În Duminica a XXVI-a după Rusalii, 23 noiembrie 2025, PS Părinte Nichifor Botoșăneanul a fost prezent în mijlocul credincioșilor din Parohia „Sfântul Proroc

Ilie” Deleni, com. Ciortești, Protopopiatul Iași III. Ierarhul a săvârșit Sfânta Liturghie și Taina Sfântului Botez pentru pruncul Luca Serafim Enache, primul copil al familiei preotului paroh. La final, pentru activitatea desfășurată în parohie, părintele Ștefan Enache a fost hirotesit sachelar.

♦ Luni, 24 noiembrie 2025, IPS Părinte Teofan a săvârșit Sfânta Liturghie la Parohia „Soborul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil” Tudor Vladimirescu, com. Albești, Protopopiatul Botoșani. După Axion, teologul Gheorghe Solomon a fost hirotonit diacon, pe seama Mănăstirii Târcea.

♦ Sâmbătă, 29 noiembrie 2025, PS Părinte Nichifor Botoșăneanul a săvârșit Sfânta Liturghie la Mănăstirea Golia din Iași. După ▶

► Vohodul Mare, diaconul Alexandru Burlacu, cadru didactic la Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” din Iași, a fost hirotonit preot pe seama Mănăstirii Golia din Iași.

◆ În Duminica a XXX-a după Rusalii, 30 noiembrie 2025, IPS Părinte Teofan a săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrala Mitropolitană din Iași.

◆ Marți, 2 decembrie 2025, de sărbătoarea Sfinților Cuvioși Paisie și Cleopa de la Sihăstria, Înalt-preasfințitul Părinte Serafim, Mitropolitul Germaniei, Europei Centrale și de Nord, a săvârșit Sfânta Liturghie la Mănăstirea Sihăstria.

◆ În Duminica a XXVII-a după Rusalii, 7 decembrie 2025, PS Părinte Nichifor Botoșăneanul a fost prezent în mijlocul credincioșilor din Parohia „Uspenia”, Protopopiatul Botoșani. Cu acest prilej, ierarhul a săvârșit Sfânta Liturghie.

◆ Vineri, 12 decembrie 2025, PS Părinte Nichifor Botoșăneanul a săvârșit Sfânta Liturghie la biserica aflată în incinta Spitalului Clinic Județean de Urgență „Sfântul Spiridon” din Iași. ►

◆ În aceeași zi, PS Părinte Nichifor Botoșăneanul a săvârșit Sfânta Liturghie la Parohia „Învieirea Domnului”, Protopopiatul Dorohoi.

◆ Sâmbătă, 6 decembrie 2025, de sărbătoarea Sfântului Ierarh Nicolae, Arhiepiscopul Mirelor Lichiei, IPS Părinte Teofan a săvârșit Sfânta Liturghie la Mănăstirea Popăuți.

◆ În aceeași zi, PS Părinte Nichifor Botoșăneanul a săvârșit Sfânta Liturghie la Biserica „Sfântul Nicolae Domnesc” din Iași.

► ♦ În Duminica a XXVIII-a după Rusalii, 14 decembrie 2025, IPS Părinte Teofan a săvârșit Sfânta Liturghie la Parohia „Sfântul Ierarh Iosif cel Milostiv” Bucium, Protopopiatul Iași II. La final, pentru efortul depus în parohie, părintele paroh Emilian Timofte a fost hirotosit iconom stavrofor.

♦ În aceeași zi, PS Părinte Nichifor Botoșăneanul a săvârșit Sfânta Liturghie la biserica din Parohia „Sfinții Voievozi” Săvinești II, Protopopiatul Roznov.

♦ În Duminica dinaintea Nașterii Domnului, 21 decembrie

2025, IPS Părinte Teofan a săvârșit Sfânta Liturghie la Mănăstirea Cetățuia.

♦ Slăvitul praznic al Nașterii Domnului a adunat la Catedrala Mitropolitană din Iași sute de credincioși, care au participat la Sfânta Liturghie. Slujba a fost săvârșită de IPS Părinte Teofan. După Axion, teologul Mihail Melnic a fost hirotont diacon, pe seama Parohiei „Sfinții Împărați Constantin și Elena” Drislea, com. Trușești, Protopopiatul Botoșani.

♦ În aceeași zi, PS Părinte Nichifor Botoșăneanul a săvârșit

Sfânta Liturghie la biserica din Parohia „Nașterea Maicii Domnului” Piatra Neamț, Protopopiatul Piatra Neamț.

♦ În Duminica după Nașterea Domnului, 28 decembrie 2025, PS Părinte Nichifor Botoșăneanul a săvârșit Sfânta Liturghie la Mănăstirea „Sfinții Trei Ierarhi” din Iași. După Axion, teologul Viorel Drăgan a fost hirotont diacon, pe seama Mănăstirii „Sfinții Trei Ierarhi” din Iași. ■

Preoteasa Maria Macuc a trecut la cele veșnice

La vârsta de 51 de ani, preoteasa Maria Macuc, soția părintelui protopop Constantin Macuc, a trecut la Domnul după o îndelungată suferință, lăsând în urmă familia îndurerată și o comunitate care a cunoscut-o ca pe o prezență discretă, blândă și devotată. Formată în domeniul medical, preoteasa Maria Macuc a îmbinat cu discreție și dăruire grija față de cei suferinzi cu devotamentul față de propria familie.

Duminică, 7 decembrie 2025, comunitatea din Săveni s-a adunat în Biserica „Sfântul Gheorghe”

pentru a-i aduce un ultim omagiu. Slujba de înmormântare a fost săvârșită de Preasfințitul Părinte

Nichifor Botoșăneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, alături de un sobor de preoți și diaconi.

În cuvântul de mângâiere, ierarhul a evocat chipul luminos și trăirea interioară a preotesei Maria, subliniind că seninătatea și discreția sa reflectau un suflet pătruns de pace și nădejde.

La finalul slujbei, cortegiul funerar a însoțit trupul neînsuflit spre cimitirul orașului, unde preoteasa își va odihni trupul în nădejdea Învierii.

Dumnezeu s-o odihnească cu dreptii!

Misiune și dreaptă credință |

Preoți din Arhiepiscopia Iașilor, în vizită la Parohia Ortodoxă Română „Sfânta Agata” din Sicilia

In perioada 3-7 noiembrie 2025, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, și a Preasfințitului Părinte Siluan, Episcopul Ortodox Român al Italiei, un grup de preoți misionari protopopești din Arhiepiscopia Iașilor, însoțiți de Arhim. Nicodim Petre, consilierul Sectorului Misiune, Statistică și Prognoză Pastorală, a efectuat o vizită în Sicilia, în scopul unui schimb de experiență pastoral-misionară cu Parohia Ortodoxă Română „Sfânta Agata” din Sicilia, și cu reprezentanții comunității romano-catolice locale.

Un moment deosebit al vizitei l-a constituit întâlnirea cu părințele Mihai-Gabriel Ichim, parohul comunității din Catania, și cu doamna preoteasă Georgeta Ichim, care au oferit oaspeților o primire călduroasă. Discuțiile purtate au evidențiat două dimensiuni esențiale ale vieții pastorale: frecvența săvârșirii Sfintei Liturghii și practicarea rugăciunii inimii, împreună cu credincioșii.

Joi, 6 noiembrie 2025, în semn de recunoștință pentru ospitalitatea oferită, preoții misionari au săvârșit Taina Sfântului Maslu în biserica parohiei din Sicilia, slujba fiind un moment de comuniune și

întărire spirituală pentru credincioșii prezenți în număr mare.

Vizita a urmărit întărirea legăturilor frățești dintre preoții din Arhiepiscopia Iașilor și slujitorii români din diaspora, precum și aprofundarea înțelegerii contextului pastoral din comunitățile ortodoxe românești din afara granițelor.

De asemenea, delegația a vizitat Episcopia Catolică din Siracusa, unde a fost primită de vicarul general, Monseniorul Sebastiano Amenta. Dialogul purtat a vizat rolul Bisericii în societatea actuală, provocările pastorale întâlnite în diaspora și importanța

- relației directe între cler și credincioși.

Un alt moment semnificativ al vizitei a fost și întâlnirea cu Monseniorul Luigi Renna, Arhiepiscopul catolic al Cataniei. Discuțiile purtate au vizat teme esențiale ale misiunii pastorale contemporane, precum: actualizarea catehezei, formarea religioasă a tinerilor și susținerea persoanelor aflate în dificultate materială.

Un alt punct de referință al programului l-a constituit vizita la Catedrala din Monreale, Palermo, edificiu religios din secolul al XII-lea, renumit pentru mozaicurile sale bizantine, ce redau scene din Sfânta Scriptură.

Întreaga vizită a reprezentat o

oportunitate de aprofundare a experienței pastorale pentru preoții participanți, consolidând convingerea că frumusețea credinței se exprimă și prin dialog, colaborare

și deschidere reciprocă între slujitorii Bisericii. Totodată, au fost conturate noi direcții de cooperare în domeniul misionar, pastoral și cultural. ■

Cea de-a II-a ediție a Festivalului Internațional de Film „Quo Vadis” s-a derulat la Iași

Cea de-a II-a ediție a Festivalului Internațional de Film „Quo Vadis” s-a derulat la Iași, în perioada 1-5 noiembrie 2025, oferind participanților o serie de evenimente remarcabile. Programul a inclus interviuri cu regizorii producțiilor cinematografice, dar și dialoguri care au atras atenția publicului asupra valorilor morale și frumuseții vizuale în cinematografie. Atmosfera a fost marcată de un interes autentic și de o dorință de explorare spirituală, iar momentele de interacțiune dintre cinești și spectatori au creat un spațiu cald de reflecție și împărtășire a valorilor comune. Redăm mai jos o sinteză a evenimentelor derulate pe parcursul celor cinci zile.

◆ Sâmbătă, 1 noiembrie 2025, la Iași a început cea de-a II-a ediție a Festivalului Internațional de Film „Quo Vadis”, printr-o serie de proiecții cinematografice și evenimente artistice.

La Muzeul Mitropolitan a fost prezentat documentarul „5 anotimpuri la Robaia”, în regia lui

Șerban Madgearu, o producție Trinitas TV, ce explorează viața monahală de la Mănăstirea Robaia, județul Argeș, surprinzând nu doar succesiunea anotimpurilor naturale, ci și anotimpul etern, rugăciunea.

Simultan, la Ateneul Național Iași, a rulat drama „Ana Arabia”, în

regia lui Amos Gitai. Filmul a propus o reflecție profundă asupra conviețuirii pașnice, într-un spațiu tensionat de conflicte, ilustrând puterea prieteniei și a iubirii în mijlocul unor comunități marcate de ură.

Evenimentul a continuat cu proiecția documentarului artistic „Cartea lui Amos”, realizat tot de Amos Gitai, o meditație vizuală, inspirată din mesajul profetului biblic, ce evocă teme actuale de dreptate și responsabilitate socială.

În premieră internațională, a fost difuzat filmul „Nectarul Iertării. Sfântul Nectarie de la Eghina”, o coproducție Trinitas TV și Mitropolia de Veria, Naoussa și Kampania, regizat de Mara Ionescu. Arhimandritul Panteleimon Papaemanouil a interpretat ►

► rolul sfântului, într-o abordare cinematografică ce îmbină rigoarea istorică cu profunzimea spirituală.

Deschiderea oficială a ediției a fost marcată de un concert de muzică tradițională românească, susținut de Taraful „Rădăcini” al Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Iași, urmat de decernarea premiilor pentru scenariile de scurtmetraj, înscrise în concursul cu tema „Iertare”.

Prima zi s-a încheiat cu proiecția filmului „Nebun pentru Hristos”, în regia lui Josh David Jordan. Pelicula conturează portretul unui personaj contemporan care trăiește credința ortodoxă într-o formă autentică, oferind o reflecție emoționantă asupra iubirii jertfelnice și a nebuniei sfinte.

◆ Duminică, 2 noiembrie 2025, a doua zi a Festivalului s-a desfășurat în două spații culturale importante din Iași: Muzeul Mitropolitan și Ateneul Național Iași, reunind patru proiecții cinematografice, ce au abordat teme profunde de credință, iertare și transformare personală.

La Muzeul Mitropolitan, programul a început cu documentarul

Invitați:

Andrei A. Tarkovski – Italia • Josh David Jordan – SUA
 Michael Paraskevas – SUA • Juan Manuel Cotel – Spania
 Ivan Jović – Serbia • Hadži-Aleksandar Djurović – Serbia
 Hristos Vlahonassios – Australia • Milja Radović – Austria
 Mandi Hart – Germania • Mina Radović – Austria
 Simon Scionka – SUA • Vlad Păunescu – România
 Alexandru Ionescu – România • Diana Angelson Busuioc – SUA
 Cristiana Mongol Budica – România • Cristina Chirvasie – România
 Grațiana Lăzărescu – România • Monja Jović – Serbia
 Jessica Jordan – SUA

FILME ÎN PREMIERĂ

rezervă loc pe quo-vadis.ro

„Athosul din inima mea”, în regia lui Andrei Coruț, cu Alexandru Ionescu, președintele Asociației

„Bucurie în Dar”, în dublu rol, de producător și protagonist. Filmul a oferit o introspecție asupra Sfântului Munte Athos, prezentat nu doar ca spațiu fizic, ci ca realitate lăuntrică. Documentarul alternează cadre contemplative cu mărturii personale, ilustrând că drumul spre Athos începe, de fapt, în inima fiecăruia.

A urmat proiecția „Bucurie în dar de la Sfântul Munte”, în care părintele Theologos (Schitul Lacu), părintele Maxim (Chilia Sf. Nicolae) și fratele Vasile au vorbit, cu simplitate și autenticitate, despre tăcere, ascultare și provocările vieții duhovnicești în contemporaneitate.

► Programul a continuat la Ateneul Național Iași, cu filmul „Cel mai mare dar”, regizat de Juan Manuel Cotelio. Pelicula explorează, într-o formă narativă inedită, puterea transformatoare a iertării, opunând-o clișeele de răzbunare, care domină adesea cultura populară. Filmul străbate cinci țări: Spania, Franța, Columbia, Rwanda și Irlanda de Nord, în care iertarea a fost mai puternică decât ura.

Ziua a doua s-a încheiat cu drama „Scara”, în regia lui Vlad Păunescu, o reflecție cinematografică asupra unei vieți marcate de tranziții istorice și existențiale. Povestea lui Andrei, un tânăr actor, format în comunism și maturizat în tulburările tranziției postdecembriste, ilustrează drumul de la deziluzie la regăsire spirituală.

◆ Luni, 3 noiembrie 2025, a treia zi a Festivalului a început la Muzeul Mitropolitan, cu atelierul „Provocări și soluții. Cineaști în dialog”, dedicat celor implicați în industria cinematografică. Eveni-

mentul a fost moderat de Chris Vlahonasios, directorul Festivalului Byzanfest din Australia. Printre invitații care au susținut studiul de caz s-au numărat Josh David Jordan și Mandi Hart.

Proiecțiile zilei au început la Ateneul Național Iași, cu scurt metrajul „Cei 21”, regizat de Tod Polson, care rememorează martiriul celor 21 de creștini copti, uciși de ISIS în 2015. Realizat într-un stil vizual inspirat din iconografia neo-coptă, filmul îmbină animația cu materiale de arhivă și imagini reale, rezultând o narațiune vizuală emoționantă.

A urmat proiecția filmului „Alexandra”, regizat, scris și interpretat de Diana Busuioc Angelson, o dramă inspirată din cazurile reale ale Alexandrei Măceșanu și Luizei Melencu. Personajul central, Angela Popescu, operatoare 112, se dovedește o eroină discretă. Într-un moment de criză, salvează o adolescentă răpită, devenind ea însăși victimă a unui sistem corupt. Dispare, fiind găsită

abia după patru ani. Filmul explorează, timp de 100 de minute, lupta interioară a Angelei, curajul ei și impactul deciziilor, aparent obișnuite. „Alexandra” nu este doar o poveste despre eroism, ci și o radiografie a unei societăți care încearcă, lent, să rupă tăcerea.

◆ Marți, 4 noiembrie 2025, a patra zi a Festivalului a fost dedicată reflecției asupra memoriei, identității și expresiei credinței, prin intermediul filmului documentar.

Ziua a început la Muzeul Mitropolitan cu conferința „Elemente de expresie creștină prezente în filme neașteptate”, susținută de dr. Mina Radović. În cadrul întâlnirii au fost prezentate două scurt metraje: „Pierdut și găsit. Un nou acasă ortodox”, ce surprinde istoria recente așezări a comunității ortodoxe din Edinburgh într-o biserică reprezentativă din centrul orașului, și „Îngrijitoarea”, o mărturie emoționantă despre slujirea unei femei vârstnice în grija unui părinte bolnav, Părintele John, ►

► cunoscut pentru viața sa duhovnicească aleasă.

Programul a continuat cu două producții românești, semnate de Cristina Chirvasie: „În căutarea Cernăuțului lui Ciprian” și „Părințele Iraclie Porumbescu”. Primul film a adus un portret sensibil al compozitorului Ciprian Porumbescu, pornind de la propriul său jurnal, scris în 1879. Producătoarea Grațiana Lăzărescu, alături de Stanca Scholz-Cionca, strănepoata muzicianului, au reconstruit traseul cultural și emoțional al acestuia prin orașul Cernăuți, capitală multietnică și vibrantă în epoca austro-ungară. Documentarul devine, astfel, o călătorie între epoci, între memorie și prezent, între istoria muzicii și patrimoniul național. Filmările, realizate pe fondul conflictului din Ucraina, s-au desfășurat în condiții speciale, transformând proiectul într-un veritabil act de recuperare culturală și spirituală.

Al doilea documentar, „Părințele Iraclie Porumbescu”, a prezen-

tat viața și activitatea preotului, scriitorului și tatălui compozitorului Ciprian Porumbescu. Filmul, realizat cu sensibilitate și rigoare istorică, a adus în prim-plan o personalitate importantă, dar puțin cunoscută publicului larg. Părințele Iraclie a fost un susținător fervent al identității naționale și al utilizării limbii române în Cernăuți, atât în vorbire, cât și în scris. De asemenea, a fost poet patriotic, ale cărui versuri sunt comparabile cu cele ale lui Andrei Mureșanu.

Festivalul s-a mutat apoi la Ateneul Național Iași, unde Simon Scionka, regizorul filmului „Alaska Sfântă”, a susținut un *live talk* intitulat „Sfânta Olga din Alaska. Confesiunile unui regizor”. Simon Scionka a vorbit despre prima femeie canonizată în America, Sfânta Olga, reflectând asupra acestui subiect încă dinainte de canonizarea oficială din noiembrie 2023, de către Biserica Ortodoxă a Americii.

Seara a fost dedicată memoriei lui Andrei Tarkovski, prin projec-

ția a două filme: „Andrei Tarkovski. O rugăciune cinematografică” și „Andrei Rubliov. Amintiri despre film”. Regizorul Andrei A. Tarkovski, fiul marelui cineast, a oferit o mărturie despre viața și opera tatălui său, evidențiind influența acestora asupra propriei sale cariere.

„Andrei Tarkovski. O rugăciune cinematografică” este o docu-dramă profundă, care aduce în prim-plan vocea tatălui său, prin materiale autentice: înregistrări, scrisori, poezii, fotografii și imagini de arhivă. Filmul reprezintă o confesiune intimă despre sensul artei și al credinței, în care Tarkovski vorbește despre cinema ca o formă de rugăciune, suferința ca drum spre adevăr și artistul ca martor al frumuseții divine. Mai mult decât un simplu documentar biografic, filmul este un eseu poetic și spiritual, o meditație asupra memoriei lumii și căutării lui Dumnezeu în imagine.

Documentarul „Andrei Rubliov. Amintiri despre film” explorează ►

► procesul de creație al capodoperei regizate de Tarkovski în 1966. Prin imagini de arhivă, mărturii și fragmente inedite, filmul reconstituie semnificațiile teologice și artistice care au făcut din „Andrei Rubliov” o lucrare emblematică a cinematografului mondial. Este o meditație vizuală asupra inspirației, suferinței și transcendenței, deschizând o fereastră spre sufletul unei opere ce continuă să lumineze atât lumea filmului, cât și pe cea spirituală.

♦ Miercuri, 5 noiembrie 2025, a cincea zi a Festivalului a fost marcată de trei proiecții, un spectacol special și ceremonia de decernare a premiilor, evenimente ce au încheiat cu bucurie această ediție a festivalului.

La Muzeul Mitropolitan a avut loc proiecția filmului „Un înger în trup”, dedicat Sfântului Ioan al Shanghaiului, cunoscut și ca Sfântul Ioan Maximovici. Documentarul, semnat de Jasminka Marković, a oferit o mărturie cinematografică despre sfințenie și iubire lucrătoare. Filmul a transformat biografia ierarhului într-o rugăciune vizuală, reunind mărturii, fragmente de arhivă și imagini de o simplitate impresionantă. Prin intermediul celor care l-au cunoscut și al evocării minunilor sale, Sfântul Ioan s-a arătat ca un om al compasiunii infinite, al smereniei și al iubirii vindecătoare. În întregul său, filmul a făcut simțită prezența unui „înger în trup”, așa cum îl numea Sfântul Nicolae Velimirovici, încă din timpul vieții sale.

Ulterior, a fost proiectat filmul „Muntele Schimbării la Față. Sfântul Sava al Serbiei”. Regizorul Hadži-Aleksandar Đurović, împreună cu mama sa, scriitoarea Ljiljana Habjanović Djurović, au

realizat un portret vibrant al Sfântului Sava, cel mai iubit sfânt al poporului sârb. Documentarul urmărește traseul prințului Rastko Nemanjić până la devenirea sa ca monahul Sava și primul arhiepiscop al Bisericii Ortodoxe Sârbe. De la liniștea Muntelui Athos și până la obținerea autocefaliei, fiecare etapă este redată cu sobrietate, respect și un rafinament vizual deosebit. Filmul nu doar informează, ci și inspiră, oferind o invitație la descoperirea sfințeniei ca jertfă, slujire și iubire față de Dumnezeu și de neam.

După aceste două momente încărcate de sfințenie, publicul s-a mutat în Sala „Justin Moisescu” pentru a viziona „Ter Chono. O poveste mongolă”, un scurtmetraj istoric din 2022. Filmul oferă o mărturie de credință dintr-o zonă marcată de conflicte. Prezentat pentru prima dată în România și deja premiat internațional, acest film pare, la prima vedere, neobișnuit pentru un festival de film creștin. Acțiunea are loc în secolul al XIII-lea, când hoardele mongole dominau peste jumătate din lumea cunoscută. Generalii mongoli, aflați pe teritoriile fostei Dacii, se retrăgeau spre Mongolia,

iar jafurile și distrugerile erau frecvente pe parcursul retragerii. Regizat de George Dogaru, cu scenariul semnat de Octavian Budica și Răzvan Dutchevichi, filmul o are în rol principal pe Christiana Mongol Budica, campioană mondială la kickboxing. Ea interpretează o prințesă războinică mongolă, care trăiește o transformare interioară profundă după întâlnirea cu Ortodoxia, în forma sa cea mai pură, primind vindecare și viață prin sacrificiul unei fetei creștine, Mura.

Ulterior, în Sala Unirii, fostul Cinema Victoria din Iași, a avut loc un eveniment artistic de excepție, urmat de ceremonia de decernare a premiilor „Quo Vadis” 2025. Spectacolul, intitulat „Poveste despre noi”, a fost așteptat cu entuziasm. *Liber Artis Orchestra* din Iași a susținut un concert vocal-simfonic, interpretând muzică compusă de Michael Paraskevas pentru filme realizate de Marvel și Disney, precum și pentru filmul „El tonto por Cristo”. Concertul a fost dirijat de Bogdan Chiroșcă, de la Opera Națională din Iași. Atmosfera a fost completată de Ana Munteanu, artistă de sand art și finalista a emisiunii „Românii au

► talent”, care a creat animații în nisip în timp real, aducând la viață poveștile muzicale și transformând concertul într-o experiență vizuală memorabilă, pusă în scenă sub coordonarea regizoarei Alexandra Bandac.

Ceremonia de decernare a premiilor „Quo Vadis” 2025 a încheiat festivalul. Programul a inclus proiecția filmului retrospectiv al ediției, urmată de documentarul „Genesis”, care a prezentat procesul de realizare a trofeului.

Premiile Trofeul „Quo Vadis” au fost acordate de Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, cineaștilor Mandi Hart, Christiana Mongol Budică, Jasminka Marković, Andrei Tarkovski, Ivan Jović, Mina Radović, Michael Paraskevas, Josh David Jordan, Juan Manuel Cotelito, Vlad Păunescu, Andrei Coruș și Alexandru Ionescu.

De asemenea, ierarhul a acordat Crucea „Sfântul Ierarh Dosoftei” pentru mireni regizorului Hadži-Aleksandar Đurović, autorul filmului „O Cruce în deșert”,

despre viața Sfintei Parascheva, regizorului Simon Scionka, realizatorul documentarului „Alaska Sfântă”, și actriței Christiana Mongol Budică.

Festivalul „Quo Vadis” promovează redescoperirea vocației autentice și a demnității personale, încurajând un comportament coerent cu aceste valori în relațiile sociale. Prioritatea festivalului este acordată filmelor ce abordează teme de credință, spiritualitate și valori morale, din perspectiva creștină,

inclusiv povești de evlavie, călătorii spirituale, istoria creștinării unor comunități sau dileme etice.

Acest eveniment cultural constituie o platformă de dialog și întâlnire pentru creștini și persoane interesate de cinematografia inspirată din valorile creștine, stimulând sentimentul de apartenență la o comunitate unită prin aceleași principii morale, oferind, astfel, oportunități pentru dialog, relaționare și sprijin reciproc. ■

Repatrierea rămășițelor pământești ale Domnitorului Grigore Alexandru Ghica, la Iași

La aproape 170 de ani de la trecerea în veșnicie, rămășițele pământești ale Domnitorului Grigore Alexandru Ghica (1807-1857), ultimul conducător al Moldovei și reformator marcant al secolului al XIX-lea, au fost repatriate și aduse la Iași.

Sosirea cortegiului funerar a avut loc miercuri, 12 noiembrie 2025, în Piața Unirii din Iași, unde sicriul a fost transferat pe un dric tras de cai, în fața Muzeului Unirii, pe pietonalul Alexandru Lăpușneanu. Ceremonialul a reunit reprezentanți ai autorităților locale și județene, ai Jandarmeriei Române, ai Bisericii Ortodoxe Române, precum și membri ai structurilor Ministerului Afacerilor Interne.

Cortegiul a parcurs pietonalul Ștefan cel Mare, iar apoi rămășițele domnitorului au fost depuse

în incinta Palatului Culturii, unde s-a săvârșit o scurtă slujbă de pomenire.

Ulterior, în aceeași locație, a avut loc lansarea volumului *Adevărul despre un destin politic. Domnitorul Gr. Al. Ghica (1849-1856)*,

semnat de istoricul Leonid Boicu și publicat de Editura Junimea din Iași, lucrare ce contribuie la redescoperirea personalității și activității domnitorului, în contextul modernizării Moldovei. ■

Întâlnire duhovnicească și culturală la Mănăstirea Văratec: sinaxă monahală și lansare de carte

Duminică, 16 noiembrie 2025, la Mănăstirea Văratec s-a desfășurat sinaxa monahală lunară, având ca temă centrală: „Tipicul Sfântului Paisie Velickovski și rugăciunea inimii”. Întâlnirea a reunit obștea monahală, părinți duhovnici și invitați din mediul academic și cultural, în sala de conferințe a mănăstirii. Evenimentul a fost prezidat de stavrofora Iosefina Giosanu, stareța mănăstirii.

În prima parte a întâlnirii, părintele Filotheu Bălan, de la Mănăstirea Petru Vodă, a susținut o conferință dedicată rugăciunii inimii în viața monahală, subliniind importanța cultivării acestei tradiții filocalice pentru viața duhovnicească a fiecărui monah.

A doua parte a sinaxei a fost dedicată unei întâlniri culturale, în cadrul căreia au fost prezenți: dl Cătălin Jeckel, consilier cultural în cadrul Arhiepiscopiei Iașilor, conf.

univ. dr. Livia Iacob, cadru didactic la Facultatea de Litere a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, și scriitorul Grigore Ilisei, cunoscut publicist și om de cultură. Aceștia au fost însoțiți de Arhim. dr. Mihail Daniliuc, profesor la Seminarul Teologic „Veniamin Costachi” de la Mănăstirea Neamț.

Prezența acestora a fost prilejuită de lansarea volumului *Agapia și Văratec, cele două sate mănăstirești ale României*, publicat la

- Editura Doxologia, semnat de Gri-gore Ilisei. Lucrarea reprezintă o mărturie afectivă și documentară a unei legături cultivate de autor, timp de peste cinci decenii, cu cele două așezăminte monahale. ■

Ziua Națională a României, la Iași

Manifestările dedicate Zilei Naționale a României, organi-

zate la Iași, luni, 1 decembrie 2025, au avut loc, conform tradiției, în Piața Palatului Culturii.

Evenimentul a marcat împlinirea a 107 ani de la Marea Unire, aducând un omagiu celor care au ►

- contribuit la realizarea unității naționale.

Evenimentul a început cu săvârșirea slujbei de *Te Deum*, la care a participat și Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei. În cuvântul rostit, ierarhul a evocat jertfa ostașilor români și implicarea determinantă a elitei politice și culturale în procesul istoric al Unirii.

Mii de ieșeni, copii, părinți și

bunici, au fost prezenți la festivități. Aceștia au purtat drapele tricolore și au participat activ la programul organizat de autorități.

Tot în această zi, în bisericile din țară și din diaspora, au fost înălțate rugăciuni de recunoștință pentru unitatea și libertatea poporului român, precum și pentru pomenirea eroilor neamului.

După discursurile oficialităților locale și județene, au fost de-

puse coroane de flori la Monumentul „Crucea Eroilor Neamului” din fața Palatului Culturii. Evenimentul s-a încheiat cu defilarea militarilor Batalionului 151 Infanterie și a structurilor Ministerului Afacerilor Interne, acompaniată de Fanfara Garnizoanei Iași. ■

Ziua Națională a României, la Botoșani

De Ziua Națională a României, luni, 1 decembrie 2025, Preasfințitul Părinte Nichifor Botoșaneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, a săvârșit slujba de *Te Deum* în Piața 1 Decembrie 1918 din Botoșani. În mesajul adresat celor prezenți, ierarhul a

evidențiat rolul jertfelnic al clericilor, în contextul istoric al Marii Uniri, și a subliniat importanța credinței, a limbii române și a valorilor naționale în păstrarea unității poporului român.

La eveniment au participat sute de persoane, reunite în zona Monumentului Eroilor din Primul

Război Mondial, pentru a marca solemn această zi. Manifestările au continuat cu alocuțiunile oficialităților și cu defilarea militară, susținută de cadrele Ministerului Apărării Naționale și ale Ministerului Afacerilor Interne. ■

Întâlnirea profesorilor de muzică bisericească din Arhiepiscopia Iașilor, desfășurată la Miclăușeni

In perioada 5-6 noiembrie 2025, la Centrul Social-Cultural „Sfântul Ilie” din Miclăușeni, a avut loc întâlnirea anuală a profesorilor de muzică din instituțiile teologice ale Arhiepiscopiei Iașilor. Evenimentul s-a desfășurat cu binecuvântarea Înalt-preasfințitului Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, și a reunit cadre didactice de specialitate de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Sfântul Dumitru Stăniloae” din Iași, precum și de la seminariile și liceele teologice din eparhie.

De asemenea, au participat responsabili cu activitatea liturgică de la strună din cele 13 protopopiate ale Arhiepiscopiei Iașilor. Prima zi a fost dedicată unei sesiuni de cunoaștere și interacțiune între participanți.

A doua zi a început cu săvârșirea Sfintei Liturghii de către IPS Părinte Teofan, urmată de un cuvânt de binecuvântare.

Activitățile au continuat prin constituirea a trei comisii de lucru,

care au abordat teme precum: promovarea cântării comune în parohii, perfecționarea cântăreților bisericești la nivel eparhial, organizarea întâlnirii anuale a cântăreților din anul 2026 și inițierea unei reviste dedicate activității acestora în Biserică.

Cu acest prilej, părintele Gabriel Leonte, directorul Centrului de Formare Continuă al Arhiepiscopiei Iașilor, a fost hirotesit iconom stavrofor de către IPS Părinte Teofan. ■

Prima ediție a Simpozionului Național Studențesc „Mitropolit Pimen Georgescu” s-a derulat la Iași

In perioada 10-11 noiembrie 2025, Arhiepiscopia Iașilor a găzduit prima ediție a Simpozionului Național Studențesc „Mitropolit Pimen Georgescu”, desfășurată în Sala Sinaxar a Muzeului Mitropolitan. Evenimentul, organizat de Facultatea

de Teologie Ortodoxă „Sfântul Dumitru Stăniloae” din cadrul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, a avut ca temă centrală „Omul în fața provocărilor lumii contemporane”, propunând un cadru de reflecție și dialog între teologie, știință și misiunea slujirii

aproapelui.

Deschiderea oficială a reunit reprezentanți ai mediului academic din diverse centre universitare, precum: Iași, București, Cluj-Napoca, Timișoara, Sibiu, Suceava și Chișinău, evidențiind caracterul interdisciplinar al manifestării. ►

- Simpozionul s-a adresat, în mod special, studenților teologi, asistenților sociali și tinerilor cercetători interesați de provocările cu care se confruntă omul contemporan, în contextul unei societăți în continuă schimbare.

Momentul inaugural al simpozionului a fost marcat de prelegerea susținută de dr. Petre Maican, cercetător asociat la Institutul de Studii Creștine Orientale din Nijmegen (Olanda), intitulată: „Teologia dizabilității: dincolo de stereotipuri, prejudecăți și răspunsuri standard”. Lucrarea a oferit un cadru de reflecție profundă asupra modului în care omul contemporan își caută echilibrul, între vulnerabilitate și vocație, între rațiune și credință.

Pe parcursul celor două zile, simpozionul a reunit studenți, masteranzi și doctoranzi din întreaga țară, care au susținut lucrări structurate în șase secțiuni tematice: Nevoia de spiritualitate autentică, Vulnerabilități contemporane, Schimbări de paradigmă în viața omului contemporan, Identitate și valoare

umană, Libertate și responsabilitate socială, respectiv Manifestarea frumosului în societate.

Evenimentul a fost animat de participarea a peste 100 de tineri din diferite centre universitare, fiecare motivat de dialog și de aprofundarea temelor actuale. Au fost prezentate peste 87 de lucrări, reflectând interesul real al participanților pentru înțelegerea complexității lumii contemporane. Atmosfera simpozionului a fost una dinamică și deschisă, încurajând schimbul de idei și colaborarea între domenii, într-un spirit de comuniune și creștere intelectuală și spirituală.

Un aport semnificativ, de ordin artistic și spiritual, a fost adus de studenții specializării Artă Sacră, care, pe lângă contribuțiile academice, au organizat o expoziție de lucrări iconografice și miniaturi. Printre lucrările expuse s-au numărat: *Chemarea Sfântului Apostol Matei*, de Teodora Nastasiu (miniatură, 32x42 cm), *Sfânta Treime*, de Andra Crenganiș (miniatură, 50x70 cm), *Sfântul Mare Mucenic*

Pantelimon, de Ecaterina Bulgaru (icoană pe lemn, 42x32 cm), *Sfântul Nicolae*, de Ilona Hrestic (icoană pe lemn, 42x32 cm), *Sfântul Evanghelist Ioan*, de Silvia Săucinișanu (miniatură, 22x32 cm) și *Sfântul Ierarh Dosoftei*, de Rareș Dascălu (miniatură, 22x32 cm). Expoziția a subliniat caracterul viu al artei sacre, evidențiind rolul acesteia ca formă de mărturisire teologică și expresie a frumosului.

Prin tematica diversă și abordările profunde, participanții la simpozion au evidențiat potențialul colaborativ al teologiei, artei sacre, asistenței sociale și științelor umaniste, în formularea unor răspunsuri relevante la provocările contemporane. Dialogul interdisciplinar s-a dovedit a fi un cadru fertil de întâlnire între inimă și rațiune, între credință și cunoaștere, reafirmând ideea că slujirea aproapelui constituie fundamentul oricărui demers autentic de înțelegere a lumii. ■

ATOR Iași aniversează 17 ani de activitate

Miercuri, 19 noiembrie 2025, la Biserica „Sfântul Sava” din Iași, a fost săvârșită Sfânta Liturghie de către Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, împreună cu un sobor de preoți și diaconi. Slujba a fost săvârșită în semn de recunoștință față de Dumnezeu, cu prilejul împlinirii a 17 ani de activitate a Asociației Tineretului Ortodox Român (ATOR) Iași.

Tinerii liceeni, din cadrul asociației, participă săptămânal la Sfânta Liturghie, la rugăciuni și la diverse activități desfășurate în cadrul Parohiei „Sfântul Sava”.

În cuvântul rostit cu acest prilej, IPS Părinte Teofan I-a mulțumit lui Dumnezeu pentru lucrarea tinerilor și a evidențiat rolul formator al apartenenței la o comunitate creștină. „Implicarea activă în viața Bisericii”, a spus ierarhul, „oferă tinerilor repere esențiale pentru întreaga viață. Cel care tră-

iește în comuniune cu Dumnezeu și cu aproapele rămâne tânăr sufletește, indiferent de vârstă”.

La rândul său, Arhim. Nicodim Petre, consilierul Sectorului Misiune, Statistică și Prognoză Pastorală și fondator al filialei ATOR Iași, a subliniat că asociațiile de tineret ortodox reprezintă o expresie concretă a misiunii Bisericii în lume, ele fiind parte integrantă din viața eclezială, nu o lucrare separată. ■

Filantropia Bisericii |

Fundația Medicală „Providența”, alături de vârstnicii din mediul rural, prin proiectul „Medicii de lângă tine!”

Incepând cu luna iulie 2025, Fundația Medicală „Providența” a implementat, pe o perioadă de patru luni, proiectul intitulat: „Medicii de lângă tine!”. Acest proiect a fost

înființat de Consiliul Județean Iași, în baza Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general, și a avut ca principali

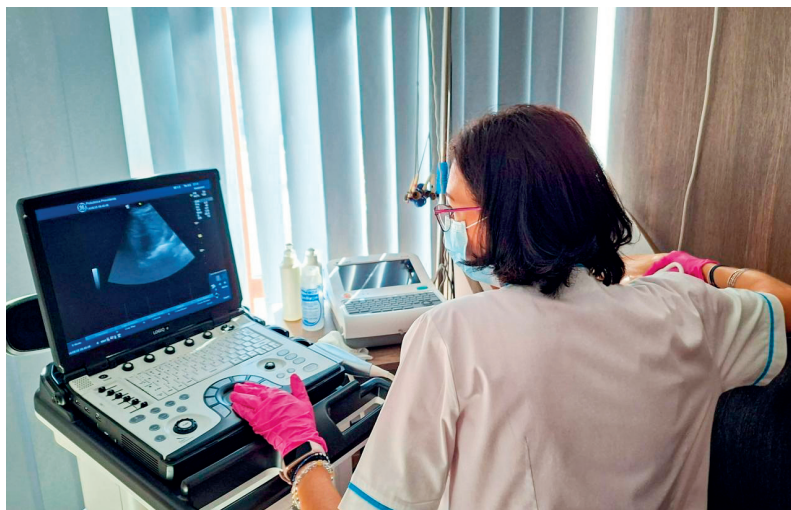
parteneri Policlinica „Providența” și Protopopiatul Iași III.

Proiectul „Medicii de lângă tine!” s-a adresat persoanelor vârstnice din localitățile limitrofe ale județului Iași, printr-un pachet ►

- intervențional integrat, care a inclus investigații medicale complete în specialitatea medicină internă. Scopul a fost identificarea posibilelor probleme de sănătate cu care se confruntă vârstnicii vulnerabili și stabilirea unui tratament corespunzător.

Grupul-țintă a fost format din 120 de persoane vârstnice vulnerabile, cu vârsta de peste 65 de ani, din mediul rural al județului Iași, aflate în situații de viață dificile și confruntate cu diverse vulnerabilități asociate. Aceste persoane au beneficiat de consultații medicale oferite de specialiști, primind investigații complete în specialitatea medicină internă și medicație gratuită.

În cadrul consultului de medicină internă, s-au efectuat următoarele determinări: măsurarea tensiunii arteriale, efectuarea electrocardiografei (EKG) și a

ecografiei abdomino-pelvine.

Toate investigațiile și examinarea clinică s-au finalizat cu întocmirea unei scrisori medicale, care a conținut diagnostice, tratamente nou inițiate sau completări ale tratamentelor existente. Acolo unde a fost cazul, s-au recomandat investigații suplimentare. O parte din medicația recomandată a fost

achiziționată de Fundația Medicală „Providența”, din fondurile alocate de finanțator.

Serviciile medicale au fost oferite de doctor Andreea Nicole Bârleanu, medic specialist în medicină internă la Fundația Medicală „Providența”, și de Diana Pascal, asistent medical generalist. ■

Înaltpreasfințitul Părinte Teofan a binecuvântat noul centru de zi pentru bătrâni din Miorcani

In localitatea Miorcani, județul Botoșani, Conacul „Ion Pillat” a fost restaurat și transformat într-un centru de zi destinat persoanelor vârstnice, în urma unui amplu proiect de reabilitare.

Noul așezământ, binecuvântat de Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, îmbină grija față de seniorii comunității cu valorizarea patrimoniului cultural, oferind facilități moderne pentru activități sociale, medicale și culturale.

► Ceremonia de inaugurare a avut loc luni, 10 noiembrie 2025, în prezența autorităților locale și județene, precum și a unor personalități din mediul cultural. Slujba de sfințire a fost săvârșită de ierarh, împreună cu un sobor de preoți din Protopopiatul Darabani și Centrul Eparhial Iași. Cu acest prilej, IPS Părinte Teofan a dat

citire mesajului transmis de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, intitulat: „Un vechi conac boieresc a reînviat într-un Centru de zi pentru bunici”.

În alocuțiunea sa, ierarhul a exprimat recunoștință tuturor celor implicați și a subliniat că, în acest așezământ, vor fi organizate și

diferite evenimente dedicate tinerilor, contribuind astfel la coeziunea intergenerațională.

Prin înființarea acestui centru, Arhiepiscopia Iașilor urmărește să faciliteze accesul la servicii sociale, medicale și recreative pentru cel puțin 180 de persoane vârstnice, aflate în situații de vulnerabilitate. ■

Cabinetul medical mobil al Fundației „Providența”, binecuvântat la Ansamblul Mitropolitan din Iași

Miercuri, 19 noiembrie 2025, în curtea Ansamblului Mitropolitan Iași, a avut loc slujba de binecuvântare a noului cabinet medical mobil aparținând Fundației Medicale „Providența”. Slujba a fost săvârșită de Preasfințitul Părinte Nichifor Botoșăneanul,

Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, în prezența reprezentanților fundației, a personalului medical și a voluntarilor implicați în proiect.

În cuvântul rostit cu acest prilej, ierarhul a evidențiat importanța sprijinirii comunităților izolate, sau cu acces limitat la servicii medicale, apreciind inițiativa Funda-

ției „Providența” ca o lucrare concretă de slujire a aproapelui, în duhul filantropiei creștine.

Ulterior, doamna Daniela Nacław, directorul Clinicii „Providența”, a prezentat detalii despre funcționarea cabinetului mobil, precizând că echipele medicale, alcătuite din medici specialiști, ►

► asistenți și voluntari, vor desfășura activitatea conform unui calendar stabilit în colaborare cu autoritățile locale și cu parohiile din zonele vizate.

Părintele Constantin Sturzu, purtătorul de cuvânt al Arhiepiscopiei Iașilor, a anunțat că debutul activității caravanei medicale mobile este programat pentru anul

2026, aceasta urmând să ofere servicii esențiale persoanelor vulnerabile din mediul rural. ■

„Scrișori către Moș Crăciun”, solidaritate și bucurie pentru copiii din familii numeroase

Campania „Scrișori către Moș Crăciun”, derulată de Arhiepiscopia Iașilor prin Departamentul Pro Vita al Sectorului de Misiune, Statistică și Prognoză Pastorală, a adus și în acest an bucurie în casele familiilor numeroase înscrise în Programul de solidaritate pentru familia cu mulți copii „Sfântul Stelian”.

Inițiat în anul 2014, proiectul a împlinit atunci dorințele exprimate în scrisorile a 30 de copii. De la an la an, campania a cunoscut o dezvoltare constantă, iar în anul 2025 numărul darurilor oferite a ajuns la 410, semn al unei implicări tot mai largi din partea comunității și a partenerilor proiectului.

Sâmbătă, 13 decembrie 2025, echipa Departamentului Pro Vita, însoțită de Moș Crăciun și de numeroși voluntari, a pornit pe teren cu desăgile pline de daruri, ajungând la 308 copii din 58 de familii. Traseele de distribuție au acoperit 38 de localități din județele Iași, Botoșani și Neamț, fiind organizate pe mai multe zone.

În zona Hârlău, darurile au ajuns în localitățile Vlădeni, Hâlceni, Șendreni, Poiana Deleni, Feredeni, Slobozia, Deleni, Hârlău, Zagavia, Rădăuți, Sticlară, Buhănița, Ceplenița și Belcești.

În zona Botoșani, copiii din Tudor Vladimirescu, Hulub, Baranca Hudești, Arborea, Dorohoi și municipiul Botoșani s-au bucurat de vizita Moșului.

Zona Neamț a cuprins localitățile Borca, Bogonos, Costești, Topile, Humosu și Soci, iar în zona Iașului au fost vizitate zonele Ciocârlești, Frenciugi, Poiana Mănăstirii, Dumești, Cosițeni, Rădeni Popești, Obrijeni, Stornești, Găureni, Hlincea, municipiul Iași, Chicerea, Tomești, Dobrovăț, Hermeziu și Icușeni.

Campania a fost posibilă datorită sprijinului oferit de numeroși

parteneri și oameni de bine, care s-au alăturat proiectului cu inimă deschisă. Printre aceștia se numără Fundația Antibiotice „Știință și suflet”, Grădinița „Varlaam Mitropolitul”, Parohia „Nașterea Maicii Domnului”, Talpalari, Parohia „Duminica Tuturor Sfinților”, Banu, Parohia „Sfântul Vasile cel Mare”, Nicolina, Parohia „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe”, Chicerea II, Școala Primară „EuroEd”, Liceul Teoretic „Varlaam Mitropolitul”, precum și numeroși donatori. Distribuția darurilor a fost posibilă cu sprijinul ATI Motors Iași. ■

A XII-a ediție a Consfătuirii catehetice din Arhiepiscopia Iașilor s-a derulat la Iași

In perioada 3-4 noiembrie 2025, la Casa de oaspeți „Sfântul Nicolae” din Iași, a avut loc cea de-a XII-a ediție a Consfătuirii catehetice anuale, organizată de Biroul de Catehizare al Arhiepiscopiei Iașilor, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei.

Tema ediției din acest an, „Lucrarea catehetică sistematică în parohii: proiecte de catehizare”, a fost aprofundată în cadrul unui atelier susținut de Preasfințitul Părinte Nichifor Botoșăneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor.

Evenimentul a reunit responsabili de cateheză din protopopiile eparhiei, alături de delegații altor cinci eparhii din țară: Arhiepiscopia Tomisului, Arhiepiscopia Craiovei, Arhiepiscopia Râmnicului, Episcopia Severinului și Strehaiei și Episcopia Slatinei și Romanaiilor.

Deschiderea oficială a fost marcată de intervenția părintelui inspector Bogdan Racu, coordonatorul Biroului de Cateheză, care

a evidențiat caracterul formator al întâlnirii, subliniind importanța unei lucrări catehetice actualizate și susținute la nivel parohial.

În cuvântul său, ierarhul i-a încurajat pe preoți să intensifice implicarea în activitatea catehetică, subliniind că transmiterea sensurilor profunde ale credinței poate transforma gândirea și motivația launtrică a credincioșilor.

Prima zi a consfătuirii a inclus sesiuni de lucru în echipe, pentru realizarea afişelor catehetice, urmate de elaborarea și analiza unei agende catehetice, la nivelul fiecărui protopopiat.

Ziua a doua a început cu săvâr-

șirea Sfintei Liturghii, fiind urmată de un atelier dedicat utilizării programului Excel, ca instrument de sprijin pentru activitatea responsabililor cu catehizarea.

De asemenea, participanții au participat la prezentarea team buildingului catehetic, desfășurat în anul 2025, beneficiind de un valoros schimb de experiență cu invitații din Mitropolia Olteniei. Evenimentul s-a încheiat cu formularea concluziilor și trasarea principalelor perspective pentru intensificarea misiunii catehetice în anul următor. ■

Conferința preoțească de toamnă din Protopopiatul Darabani, prezidată de Înaltpreasfințitul Părinte Teofan

Luni, 10 noiembrie 2025, la Parohia „Sfinții Voievozi” din Hudești, Protopopiatul Darabani, a avut loc conferința preoțească de toamnă, desfășurată sub președinția Înaltpreasfințitului Părinte Teofan,

Mitropolitul Moldovei și Bucovinei.

Evenimentul a început cu Sfânta Liturghie, săvârșită de către IPS Părinte Teofan. În continuare, ierarhul a săvârșit slujba de sfințire a casei sociale, a crucii și a monu-

mentului eroilor amplasate în curtea bisericii parohiale.

În cadrul conferinței desfășurate în lăcașul de cult, părintele Marius Dumitru Pădurariu, de la Parohia Lișna, a susținut referatul intitulat: „Meșteșugul călăuzirii

duhovnicești. Exemple pastorale din îndrumarea Sfinților Paisie și Cleopa de la Sihăstria”, în care a prezentat modele de slujire și înțelepciune pastorală din tradiția duhovnicească românească.

În cuvântul său, ierarhul a evidențiat virtuțile și moștenirea spirituală lăsată de cei doi mari duhovnici, oferind totodată îndemnuri pastorale preoților prezenți. La final, mai mulți clerici au luat cuvântul, împărtășind gânduri și experiențe pastorale. ■

Ahiepiscopeia Iașilor a organizat examenul pentru obținerea Gradului I în preoție

În perioada 17-18 noiembrie 2025, la Centrul Eparhial Iași, s-a desfășurat colocolviul de susținere a lucrărilor pentru obținerea Gradului I în preoție, promoția 2024-2025.

Evenimentul s-a desfășurat cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, și a reunit clerici din eparhiile sufragane ale Mitropoliei.

Examenul a fost organizat în conformitate cu Metodologia aprobată de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române privind obținerea gradelor profesionale de către personalul clerical. Activitatea a

► fost coordonată de Centrul de Formare Continuă al Arhiepiscopiei Iașilor, în colaborare cu Facultatea de Teologie Ortodoxă „Sfântul Dumitru Stăniloae” din Iași.

Comisia de evaluare a fost alcătuită din: Preasfințitul Părinte Nichifor Botoșăneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor (pre-

ședinte), părintele Marian Timofte (vicar administrativ), profesori coordonatori și membri ai facultății de teologie, precum și părintele Mădălin-Constantin Gîlcă (secretarul Centrului de Formare Continuă).

Lucrările prezentate au abordat teme de actualitate din domeniile filantropiei, dreptului canonic,

istoriei bisericești, liturgicii și pastoralității. După susținere, candidații au răspuns întrebărilor comisiei, iar profesorul coordonator a evidențiat relevanța temei printr-un referat de încheiere.

Toți participanții au îndeplinit cerințele prevăzute, fiind declarați promovați pentru obținerea Gradului I în preoție. ■

Conferința preoțească de toamnă pentru clerici din Protopopiatele Iași I, Iași II și Iași III, prezidată de Înaltpreasfințitul Părinte Teofan

Marți, 18 noiembrie 2025, la Centrul de Evenimente AGORA din Iași, a avut loc Conferința preoțească de toamnă dedicată clericilor din Protopopiatele Iași I, Iași II și Iași III. Evenimentul a început cu săvârșirea Sfintei Liturghii și a continuat cu sesiunea de prezentări și dezbateri, în prezența Înaltpreasfințitului Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei.

Tema conferinței, intitulată „Preoți și credincioși în lucrarea Evangheliei. Patriarhia Română, 100 de ani”, a fost susținută de părintele Bogdan Racu.

Acest tip de conferințe se organizează periodic, în toate protopopiatele Arhiepiscopiei Iașilor, și sunt prezidate de către chiriarhul locului sau de un delegat al acestuia. În cadrul fiecărei întâlniri, un preot desemnat prezintă un referat tematic, urmat de discuții și inter-

venții din partea participanților. La final, ierarhul oferă îndemnuri pastorale și răspunsuri la întrebările adresate de clerici.

În încheierea sesiunii, IPS Părinte Teofan a audiat mai mulți preoți și a apreciat implicarea și preocuparea lor pentru misiunea pastorală. ■

Colinda sau istoria cântată a întrupării Fiului lui Dumnezeu

Arhim. dr. Mihail Daniliuc

Istoria colindelor, aceste fascinante creații populare care au legănat pruncia noastră, a părinților și a bunicilor noștri, nu vine pe calea cărții, a bibliotecii, ci pe calea străveche a drumului bătătorit de tălpile strămoșilor noștri, timp de aproape două mii de ani, strămoși care umblau și colindau din casă în casă, din familie în familie, anunțând vestea cea mântuitoare a întrupării Mântuitorului lumii.

Orice eveniment deosebit se cade a fi primit cu pregătire. Doar dacă ne gândim la marele praznic al Învierii Domnului, Biserica a rânduit o săptămână specială, cea a Sfințelor Pătimiri, ca să ne deslușească neîndoielnic sensurile Jertfei Mântuitorului, dăruită nouă prin Cruce și Înviere, și să ne pregătească a-L întâlni pe Hristos ridicat din morți. În preajma Crăciunului, pregătirea aceasta nu s-a făcut printr-o perioadă liturgică bine determinată, ci poporul credincios și-a statornicit-o prin tradiția cântărilor populare religioase, textele lor lămurindu-ne taina Întrupării Fiului lui Dumnezeu. Le ascultăm cu bucurie, dar de multe ori nu prea le înțelegem mesajul sau ne rezumăm să apreciem doar execuția liniei melodice. Versurile lor simple, dar fascinante deopotrivă, ascund o teologie adâncă, înfățișată în strai de cuvânt ales. De fapt, ele se dovedesc o continuare a slujbelor din Biserică, deoarece bunul creștin de odinioară, ajuns acasă de la Sfânta Liturghie, unde a auzit, din Sfânta Evanghelie ori din predica preotului, istoria Întrupării și Nașterii Mântuitorului

nostru, la plâpânda lumină a opaițului, candeliei sau lumânării, încălzit de focul vetrei humuit, a alcătuit poezii religioase de o sensibilitate aparte, strecurând în ele adevăr evanghelic și farmec artistic. Atât de mult s-a contopit sărbătoarea Crăciunului cu obiceiul colindatului, încât fără acesta, praznicul preaslăvitei Nașteri ar fi mai sărac. Le auzim an de an, suntem familiarizați, dar mai ales încantați de ele, încât rareori ne-am pus problema să le deslușim istoricul și sensurile lor profunde.

Așadar, de unde a început povestea colindului și a colindatului? După mulți istorici și etnografi, obiceiul colindatului trebuie căutat în Imperiul Roman, în perioada precreștină a sa. Romanii numeau *calendae* primele zile ale fiecărei luni, când organizau festivități în cinstea unor zei, mergând din casă în casă, intonând un fel de cântece rituale cu caracter augural: urări pentru fertilitate, rodire și belșug. Acest obicei se practica și la începutul anului agrar ori la sfârșitul său, ba chiar și toamna, în perioada culegerii recoltei. Nu departe de acest ritual erau și traci, chiar dacii, care, prin sărbători asemănătoare, își cinsteau zeii. În lumea romană erau foarte cunoscute festivitățile „calendelor” lui Ianuar, închinat, după cum se știe, străvechiului zeu latin, Ianus Geminus, cel cu două fețe. Se pare că însăși denumirea de „colindă” de aici provine.

Însă, odată ce poporul român, chiar în perioada plămădirii sale ca neam, L-a întâlnit pe Hristos, vechile colinde păgâne au fost încreștinate, textele acestora fiind rezervate unor istorii biblice, cu precădere legate de Întruparea și Nașterea Fiului lui Dumnezeu. Drumul de la *calendae* la „colinde” s-a parcurs, așadar, în mai multe secole. Cântecele noilor *calendae*, colindele, nu mai preamăresc pe Ianus Geminus, nici pe trarul Dionisos, nici alte zeități, ci ele încep să vestească Nașterea Domnului, să facă urări creștinești de sănătate, de belșug și de pace pentru anul nou.

Vasăzică, istoria acestor fascinante creații populare, care au legănat pruncia noastră, a părinților și bunicilor noștri, nu vine pe calea cărții, a bibliotecii, ci pe calea străveche a drumului bătătorit de tălpile strămoșilor noștri, timp de aproape două mii de ani, strămoși care umblau și colindau din casă în casă, din familie în familie, anunțând vestea cea mântuitoare a întrupării Mântuitorului lumii. Ele aduc din imemoriale timpuri credința lor, întărind-o și pe-a noastră în realitatea Întrupării Fiului Celui veșnic născut din Tatăl.

Nu putem vorbi, așadar, de vreo perioadă din istoria noastră ca neam în care românii să nu fi colindat sau să nu fi fost colindați. Atât de firească se arăta tradiția colindatului, încât foarte rar a fost contestată, iar cei ce îndrăzneau

a o tăgădui se arătau dușmani ai însăși credinței nestrămutate a românilor. Iată o dovadă în acest sens. Un document datând din anul 1647 ni-l înfățișează pe pastorul Andreas Mathesius din Cergăul Mic, județul Alba, care se plânge de un obicei împământenit printre românii „îndărătnici”, de a colinda din casă în casă în noaptea de Crăciun, refuzând să învețe psalmi. Încercarea pastorului de a „hărbătălui” acest obicei a fost întâmpinată de o adevărată zaveră din partea ortodocșilor, care l-au amenințat cu plângere la cârmuire. Pe lângă informațiile exacte despre practica colindatului, memorialul pastorului Mathesius este o importantă mărturie a vechimii acestui obicei românesc.

Tot din secolul al XVII-lea avem o altă mărturie despre colinde, de data aceasta din Muntenia. În notele sale de călătorie, arhidiaconul Paul de Alep precizează că obiceiul colindatului se practica atât în Ajun, cât și în ziua

de Crăciun, când prin târgurile Munteniei, cete de colindători însoțiți de lăutari vesteau Nașterea lui Iisus.

Nici Moldova nu rămâne mai prejos. Domnitorul cărturar Dimitrie Cantemir, în volumul *Descriptio Moldaviae*, face referire la tradiția colindatului, iar în *Hronicul vechimii romano-moldo-vlahilor*, autorul lansează o ipoteză interesantă cu privire la originea mult cunoscutului refren „Leru-i Ler”, legându-l de numele împăratului roman Aurelian. Observăm că încă din secolul al XVII-lea, în cele trei Țări Române, colindatul era o tradiția atât de înrădăcinată în conștiința românilor, încât orice încercare de a o zădărnici însemna un atentat la credința lor.

Cât privește primele colecții cunoscute, avem și aici o adevărată epopee, căci colinda a suscitât de timpuriu interesul iubitorilor de cultură și frumos. Amintim că o primă culegere de colinde s-a realizat tot în secolul al XVIII-lea, la

sfârșitul unui *Catavasier* tipărit la Râmnic, în anul 1747. Colindele inserate au fost prefațate de o succintă notă explicativă: „Aicea, la sfârșitul cărții, puserăm și stihurile ce le cântă copiii când umblă cu steaua, în seara Nașterii lui Hristos. Și, cetitorule ce vei citi și cu poetice vei socoti, și de nu vor veni la număr (silabisirile), bine să știi că noi, precum le-am găsit, așa le-am și tipărit, după cum s-au obicinuit a se cânta, și n-am umblat a le număra”. A urmat trudnica lucrare a renumiților folcloriști, teologi și muzicologi români, care a dat naștere la numeroase colecții de colinde, depozitare a unei inegalabile creații de secole a poporului român drept-credincios, închinată praznicului Nașterii Domnului Hristos.

Recunoscându-se valoarea inestimabilă a colindelor românești, precum și tradiția colindatului în cete, UNESCO a trecut străvechiul obicei în Patrimoniul său imaterial, începând cu anul 2013. ■

Hotărâri din cadrul Ședințelor de Permanență ale Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Iașilor

♦ S-a aprobat **acordarea unor ajutoare financiare** în valoare de 244.000 de lei, **următoarelor unități de cult**: Episcopia de Bălți, Mănăstirea Miclăușeni, Parohia „Adormirea Maicii Domnului” Lunca Cetățuiei IV, Protopopiatul Iași III; Parohia „Izvorul Tămăduirii” Dragomirești, Protopopiatul Piatra Neamț; Parohia „Nașterea Maicii Domnului” Runcu, com. Țibana, Protopopiatul Iași III; Parohia „Sf. Arh. Mihail și Gavriil” Tudor Vladimirescu, Protopopiatul Botoșani; Parohia „Sf. Arh. Mihail și Gavriil” Fântânele, com. Fântânele, Protopopiatul Hârlău; Parohia „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil” Sculeni, com. Victoria, Protopopiatul Iași I; Parohia „Sf. Cuv. Parascheva” Budești, com. Mogoșești, Protopopiatul Iași III; Parohia „Sf. Cuv. Parascheva” Poiana de Sus, com. Țibana, Protopopiatul Iași III; Parohia „Sf. Cuv. Parascheva” Țolici, com. Petricani, Protopopiatul Tg. Neamț; Parohia „Sf. Dimitrie” Boldești, Protopopiatul Pașcani; Parohia „Sf. Gheorghe” Mlenăuți, com. Hudești, Protopopiatul Darabani; Parohia „Sf. Împ. Constantin și Elena” Hoisești, com. Mărgineni, Protopopiatul Roznov; Parohia „Sf. M. Mc. Dimitrie” Orășteni, com. Drăgănești, Protopopiatul Tg. Neamț; Parohia „Sf. Vasile cel Mare” Zvornesti, com. Timișești, Protopopiatul Tg. Neamț; Parohia „Sfânta Treime” Cerbu, Protopopiatul Botoșani; Parohia „Soborul Sfinților Apostoli”

In ședințele de Permanență ale Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Iașilor se analizează activitățile săptămânale desfășurate de sectoarele eparhiei noastre și se iau decizii care să faciliteze împlinirea proiectelor propuse. Cuvântul Sfântului Apostol Pavel: „Bucurându-mă și văzând buna voastră rânduială” (Col. 2, 5), exprimă duhul acestor întâlniri, menite să evalueze, să îndrepte, dacă este cazul, și să ajute la punerea în practică a proiectelor misionare, pastorale, culturale, filantropice sau de altă natură. În această secțiune vă prezentăm o sinteză a principalelor hotărâri luate în cadrul ședințelor din perioada noiembrie-decembrie 2025.

Miroslava III, com. Miroslava, Protopopiatul Iași III.

♦ Părintele Mitropolit Teofan a binecuvântat **hirotonia următorilor candidați** care au promovat examenul de capacitate preotească, sesiunea august 2025: dl Alexandru Burlacu, Mănăstirea Golia, Protopopiatul Iași III; dl Ioan Filip, Mănăstirea Golia, Protopopiatul Iași III; dl Petrino Purice, Mănăstirea Zosin, Protopopiatul Botoșani; dl Viorel Drăgan, Mănăstirea „Sfinții Trei Ierarhi”, Protopopiatul Iași III.

♦ Ca recunoaștere a muncii asidue depuse în slujirea Bisericii și pentru a încuraja activitatea slujitorilor Bisericii, clericilor cu merite deosebite și cu pregătire teologică corespunzătoare, în Ședințele de Permanență din 7 noiembrie, 20 noiembrie, 27 noiembrie, 11 decembrie 2025, s-a aprobat **acordarea de ranguri și distincții bisericești**, după cum urmează:

– La treapta de **Iconom** au fost avansați: pr. Nicolas Mădălin

Blaga, Parohia „Sf. Procopie” Țibucanii de Jos, com. Țibucani, Protopopiatul Tg. Neamț; pr. Dorin-Liviu Onciuleanu, Parohia „Sf. Cuv. Parascheva” Coștiugeni, com. Albești, Protopopiatul Botoșani.

– Distincția de **Iconomi stavrofori** s-a acordat: pr. Cătălin Ailenei, Parohia „Sf. Cuv. Teodora de la Sihla” Botoșani, Protopopiatul Botoșani; pr. Emilian Timofte, Parohia „Sf. Ier. Iosif cel Milostiv” Bucium, Iași, Protopopiatul Iași II; pr. Gabriel Enache, Parohia „Sf. Arh. Mihail și Gavriil” Tomești, com. Tomești, Protopopiatul Iași II.

– Ordinul **Crucea Sf. Ier. Dosoftei** s-a acordat: pr. Ioan Drăgoi, Parohia „Sf. Ier. Nicolae” Podu Iloaiei, Protopopiatul Iași III; pr. Mihai Zvorăște, Parohia „Sf. Ier. Nicolae” Podu Iloaiei, Protopopiatul Iași III. ■

CUPRINS

Evenimente

„Nașterea lui Hristos – începutul vieții celei noi –
scrisoare pastorală la Sărbătoarea Nașterii
Domnului – † TEOFAN, Arhiepiscop al Iașilor și
Mitropolit al Moldovei și Bucovinei 2

Slujiri arhieresti în Arhiepiscopia Iașilor 6

Activități culturale

Cea de-a II-a ediție a Festivalului Internațional de
Film „Quo Vadis” s-a derulat la Iași 10

Repatrierea rămășițelor pământești ale
Domnitorului Grigore Alexandru Ghica,
la Iași 16

Prima ediție a Simpozionului Național Studențesc

„Mitropolit Pimen Georgescu”
s-a derulat la Iași 19

ATOR Iași aniversează 17 ani de activitate 21

Viața lăuntrică

Colinda sau istoria cântată a întrupării
Fiului lui Dumnezeu 28

Documente

Hotărâri din cadrul Ședințelor de Permanență
ale Consiliului Eparhial
al Arhiepiscopiei Iașilor 30

Comitetul redacțional:

Președinte:
IPS TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

Vicepreședinte:
PS NICHIFOR
Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor

Membri:

Pr. conf. univ. dr. Cezar HÂRLĂOANU
(decan al Facultății de Teologie Ortodoxă din Iași)

Pr. prof. univ. dr. Viorel SAVA
(director al Școlii Doctorale)

Cătălin JECKEL
(consilier cultural al Arhiepiscopiei Iașilor)

Pr. dr. Ioan-Lucian Radu
director (Editura și Tipografia Doxologia)

Daniel Ciobanu
redactor-șef (Editura Doxologia)

Dr. Gheorghică-Mădălin Ceobanu
redactor-coordonator

Pr. Silviu Cluci
Flavius Popa
Oana Nechifor
Constantin Comici
Lucian Duncan
fotoreporteri

Pr. asist. univ. dr. Gabriel Piștea
Cristi Reuș
Alina-Violeta Munteanu
corectori

Leonard Lunguleac
DTP-Prepress

Sursă informații: doxologia.ro și basilica.ro

Adresa redacției:

Iași, 700038
Str. Cuza-Vodă, nr. 51
(în incinta Mănăstirii Golia)
Tel.: 0374 704804

ISSN 1221-4884

www.edituradoxologia.ro; e-mail: editura@doxologia.ro
Tiparul executat la Tipografia Doxologia Iași
www.tipografiadoxologia.ro; e-mail: tipografia@mmb.ro